

Kommunale oppreisningsordninger for tidligere barnevernsbarn

Resultater fra en kartleggingsstudie

Karen-Sofie Pettersen

Institutt for kriminologi og rettssosiolog,

Universitetet i Oslo

Bakgrunn og formål med oppreisningsordningene

Økt oppmerksomhet på negative sider ved offentlig barneomsorg i det forrige århundre.

I 2003 etablerte Bergen kommune en billighetserstatningsordning til tidligere barnehjemsbarn. Ordningen ble opprettet i kjølvannet av fylkeskommunal granskning som viste at flere av barna som var anbrakt i kommunale og private barnevernsinstitusjoner i perioden 1954 til 1980 hadde blitt utsatt for grov vold, overgrep og alvorlig omsorgssvikt.

- Gjennom etablering av oppreisningsordningene ønsker kommunene å ta et moralsk ansvar og gi en unnskyldning til personer som har opplevd omsorgssvikt og overgrep mens de stod under offentlig omsorg.

Formålet med kartleggingen:

Status ved utgangen av 2009:

- ✓ Antall kommuner som har oppreisningsordninger
- ✓ Ordningenes organisering og innretning
- ✓ Antall søkere
- ✓ Antall innvilgede søknader
- ✓ Oppreisningsbeløp

Datagrunnlag

- ✓ Nettbasert spørreundersøkelse til landets rådmenn (svarprosent 52,6%)
- ✓ Informasjonsinnhenting
- ✓ Intervjuer med rådmenn og andre aktører som har vært involvert i kommunale oppreisningsordninger

Antall oppreisningsordninger

- ✓ 124 kommuner har, har hatt eller har vedtatt kommunale oppreisningsordninger til tidligere barnevernsbarn
- ✓ Det fins til sammen 30 ulike ordninger. Av disse er åtte organisert som interkommunale ordninger
- ✓ Fem fylkeskommuner deltar i interkommunale ordninger

Status for ordningene ved gangen av 2009

- ✓ 11 ordninger (17 kommuner) pågikk
- ✓ 8 ordninger (31 kommuner og en fylkeskommune) var avsluttet
- ✓ 2 ordninger (Agder og Arendal) ble avsluttet ved inngangen av 2010
- ✓ 9 ordninger (48 kommuner og 3 fylkeskommuner) var vedtatt, men ordningen hadde ikke trådd i kraft.
- *Alternativ praksis; Et ukjent antall kommuner har innvilget økonomisk oppreisning uten at det er etablert en egen ordning for dette*

Organisering

- ✓ Vedtekter
- ✓ Sekretariats
- ✓ Oppreisningsutvalg
- ✓ Klage og omgjøring av vedtak
- ✓ Ordningenes varighet

Innretning

- ✓ Forskjellig målgrupper
- ✓ Tidsperioden fastesettes ulikt mellom ordningene
  - Alle ordninger er tidsbegrenset fremover i tid
  - Mange har tidsbegrensninger bak i tid, men ikke alle
- ✓ Betydelige variasjoner i størrelse og utmålig av oppreisningsbeløp
- ✓ Ulik avkortningspraksis

Søknader, innvilgede søknader og innvilgelsesbeløp

Opplysningene er hentet fra 20 oppreisningsordninger som omfatter 60 kommuner og to fylkeskommuner

- ✓ 3987 søknader
- ✓ 2637 innvilgede søknader
- ✓ Sum oppreisningsbeløp: 1 347 000 000 kr